

О.В. Прокопова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

К.О. Твердохліб, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

СТАТИСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Основним елементом соціально-економічної інфраструктури будь-якого регіону є житлово-комунальне господарство, яке створює необхідні умови для життя та діяльності людини – головної продуктивної сили суспільства.

У структурі найважливіших життєзабезпечуючих галузей комунальної сфери особливе місце займає водопровідно-каналізаційне господарство, послугами якого охоплена переважна більшість населення та підприємств України. Однак, не дивлячись на таку значимість, господарство перебуває у досить кризовому стані.

Такі проблеми, як недосконалість тарифної політики та дефіцит власних оборотних коштів на підприємствах призводять до загострення давно назрілих технічних проблем, пов'язаних з фізичним зносом мереж, аварійністю, а отже – із зниженням якості поданої води та рівня очищення стоків. Суть факторного такого аналізу основних фінансових показників полягає в вивченні та виміру дії чинників на величину результативного показника, а також виявленні резервів його зростання.

Проаналізувавши показники виробничої програми водопровідно-каналізаційного господарства Харкова, видно що населення є основним споживачем водопостачання та водовідведення, найменшу частину займають бюджетні організації.

Ситуацію, в даному випадку, погіршує велика кількість пілг, передбачених законодавством для окремих верств населення, відшкодування яких проводиться державою незадовільно, або не проводиться зовсім.

Варто підкреслити ту обставину, що незадовільне оновлення основних засобів, відбувається в умовах, коли понад третини засобів праці зношені, що виявлено при оцінці технічного стану основних засобів. Таке становище у недалекому майбутньому може поставити перед керівництвом складні проблеми щодо функціонування та реального виживання підприємства.

Слід акцентувати увагу керівних органів підприємства на необхідності інтенсивного оновлення основних засобів, особливо їх активної частини.

У зв'язку з цим питання фінансування оновлення, розвитку та модернізації діючих потужностей залишаються невирішеними. Інвестиційний клімат у галузі незадовільний через її збитковість і неплатоспроможність.

Фінансовий результат водопровідно-каналізаційного господарства Харкова в цілому характеризується збитковістю, і спостерігається негативна тенденція його збільшення.

Велику роль в управлінні прибутком на відіграє операційний аналіз або система «взаємозв'язок витрат, обсягу реалізації і прибутку» та факторний аналіз.

Необхідно забезпечувати управлінський апарат різних організаційних структур необхідною економічною інформацією для кількісної оцінки чинників і наслідків ухвалених рішень задля визначення, з високим ступенем точності, витрат, доходів, маржинального доходу та фінансового результату за видами структурних підрозділів (центрів відповідальності) і підприємству в цілому.

Для виявлення резервів та обґрунтування управлінських рішень необхідне більш глибоке вивчення чинників. Тому доцільно провести окремо багатфакторний аналіз доходу водопроводу.

Для визначення впливу основних факторів пропонуємо використовувати методіку поетапного моделювання і факторного аналізу даного показника, в основі якої лежить метод ланцюгових підстановок. Суть такого підходу полягає в тому, що послідовно проводиться аналітичний розрахунок впливу на зміну доходу спочатку двох чинників, потім трьох і так далі.

Для практичного використання методіки факторного аналізу доцільно розробити спеціальне програмне забезпечення, для більш швидкого, точного і якісного аналізу. Разом із впровадженням нової комп'ютерної програми виникає необхідність в підвищенні кваліфікації персоналу або залученні спеціалістів для розробки методіки.

Упровадження заходів науково-технічного розвитку повинно бути направлено на зниження всіх видів витрат, собівартості і тарифів житлово-комунальних послуг, а також створення нових приладів обліку і контролю.